

יוסף ז'סרדי ורחל

נערך ויוצא לאור ע"י "חסדי דרחה" (בהשתתפות כולל "חוני המעל"י)
 העלון לע"ג אבי מורי ר' יוסף בר אסתר סויסה ז"ל שנלב"ע ביום י' סיון התשנ"ב
 ואימי מורתי רחל בת איזיה סויסה ע"ה שנלב"ע ביום כ"ז מרחשון התשע"ז

מתפלל

שבת ט" אלוך ה-תשפ"ג
 פרשה: כי תצא
 הפטרה: רני עקרה

הדלקת נרות - 18:54
צאת השבת - 19:45
ר"ת: 20:34

הדלקת נרות בשבת הבאה 18:45

כי תצא	כי תצא
עמוד השחר: 4:55	5:01
זמן טלית: 5:02	5:08
זריחה: 6:14	6:17
חצות: 12:44	12:42
מנחה גדולה: 13:17	13:14
שקיעה: 19:15	19:06

Shofar for peace

מעט והרבה

יהודה בן-תימא היה אומר:
 הווי אוהב את השמים, ירא
 מן השמים, ושש מכל
 מצוות. ואם עשית לחברך
 רע קמעא, יהא בעיניך
 הרבה, ואם עשית לחברך
 טובה קמעא, תהא בעיניך
 הרבה,
 ואם עשה לך חברך רעה
 הרבה, תהא בעיניך קמעא.

העלון לרפואת
 מנשה בר דוד וברוריה
 מרת אהרתי זינה בת רחל
 ולע"ג תמי'י שלום בר עמיה ז"ל
 המורתי מרים בת רחל ע"ה
 הרוצה להקדיש את העלון או חלקו
 בטל... 052-5079555

"המצוות שבתורה"

פרשת "כי תצא" נמלה במנין המצוות יתר על כל פרשיות שבתורה, מוני המצוות מנו בה עד מצוות, כז' מצוות עשה ומו' לאוין. נראה משום כך, שאותן פרשיות, זו הפותחת את הפרשה וזו המסיימת אותה, כללים יסודיים שנתנה לנו התורה בסדר קיום המצוות.

בפתיחתה "כי תצא למלחמה על אויבך", וברשי: "במלחמת הרשות הכתוב מדבר", אויב זה ומלחמה שנאמרה בו, נדרשים בכספרי מוסר, כלפי מלחמת האדם ביצר הרע שבו. ומשמעות "מלחמת הרשות" שבה הכתוב מדבר, הרי היא עצה טובה שהשמיעתנו התורה, שאם רוצה האדם לנצח במלחמה זו, הרי שצריך הוא להתחילה כבר בדברי הרשות, כלומר בדברים המותרים לו מצד הדין וההלכה, דברים שאין בהם שום איסור של תורה, רשות גמורה היא לאדם לעשותם, ובכל זאת מצווים אנו "קדש עצמך במותר לך". לאמר: אל תרחה את המאבק כלפי הגבול של המותר והאסור, הקדם אותו לתחום הרשות, באופן כזה שכאשר תתחיל מלחמתך ביצרך, כבר יהיה יתרון מסוים וחשוב בידיך. כך ורק כך, תוכל להבטיח את נצחונך של מלחמה זו. וזה כלל גדול בתורה ובמצוותיה, אשר נתנו לצרף בהן את הבריות, לזככם ולקקם מעב הענן של החומר העכור. והרי לא דברה תורה אלא כנגד יצר הרע, ומכיון ששלימות הקיום במצוות הוא לא אך במה שכתוב בתורה, אלא בתוספת הידור של מצוה, כדי להוסיף קדושה טהרה ופרישות.

ובסיומה, מצווים אנו על זכירת מעשה עמלק, בו נצמיינו לזכור "אשר קרך בדרך", ולשון "אשר קרך" מתפרש, בין היתר, מלשון קור וחום שציננך והפשירך מרתיחתך. זה שורש קליפתו של עמלק, הוא שמן, הוא יצר הרע, אשר תחילת דרכו להסית את האדם, ולהסיטו מדרך ישרה של קיום תורה ומצוות, בקירור והפשרת ההתלהבות של קיום המצוות. כי כך דרכו של יצר הרע, אין הוא בא מיד בדרישה, שיהודי לא יקיים מצוות ויעבור על איסורי תורה, כי הרי יהודי יקר וישר מתקומם בכל עוונדו, לפיכך פוגע תחילה פגיעה רעה, בהתלהבות אש קודם של קיום המצוות, מסית ומפתה בדברים המותרים, דברי הרשות, ומן היתר יסיטנו אל האיסור.

נמצנו למדים שפתיחתה וסיומה של פרשתנו המשופעת במצוות, שני כללים יסודיים הם בקיום המצוות. והייבים אנו לנקוט שני כללים אלו בידינו, עובר לקיום המצוות גופן, כי כך הוא סדר קיומן, להשמר מן העבירה, קודם בואה, כך היא המידה ב"לאוין" שבתורה. ולהתלהב בקיום המצוה, כך היא המידה ב"עשיין" שבתורה.

רבי חלפון היה יהודי ישיש, בן למעלה ממאה, שידיו רב לו בנגלה ובנסתר. צנוע וענוותן היה רבי חלפון, צדיק נסתר של ממש. בודדים עמדו על גדולתו, וגם הם נצטוו על ידו לשמור את הדבר בסוד מוחלט.

בהיותו ישיש בא בימים, לא יצא רבי חלפון מפתח ביתו. אולם הוא לא חי לבדו. שני בניו הגדולים נהגו לבקרו מדי יום, להכין עבורו את מאכליו, להלבישו ולדאוג לכל צרכיו.

ובאותו היום שנקבע לתענית דיבור בבית הכנסת, פרח הדבר מזכרונם של שני הבנים. רק בשעת צאת הכוכבים, כשדלתות ההיכל נסגרו, נזכרו לפתע באביהם הזקן, השוכב לבדו בביתו.

בתוך רגעים ספורים התדפקו השניים על דלתו, טרופי נשימה, חיוורים מחמת התפילה הממושכת.

האב הישיש קידם את פניהם בהבעת דאגה. "מה אירע?" שאל, "מדוע בוששתם לבוא?"

"גזירה נתרגשה עלינו מידו של ריאד, משרי הממלכה", פתח הגדול, "ימחל נא לנו מרי אבא, על שהתעכבנו עד עתה".

והם סיפרו באריכות על גזירת העלאת מס הדגים, עד כדי כך שאין ידם של יהודי תונים משגת לקנות ולו דג אחד לרפואה.

רבי חלפון החריש. ידו הצנומה ליטפה את זקנו הצחור.

אחר התנער וביקש נייר, קולמוס וקסת דיו.

הוא רשם כמה מילים על הנייר, קיפל אותו כמה פעמים ותחבו בידי הבן הצעיר.

"לך אל הים והשלך את הנייר אל המים", אמר, "והיזהר והישמר שלא לפתוח את הפתק".

הבן הוריד ראשו בהכנעה. הוא יצא אל אויר הלילה הקריר, וכעבור כמחצית השעה כבר שחה הפתק במים העמוקים ...

ומאותו הרגע נעלמו הדגים מן המים.

דייגי תונים, שנהגו להשליך את הרשתות בקלילות ולמשוך אותן בחזרה כעבור זמן מה כשהן כבדות ועמוסות לעייפה, נדהמו לגלות כי הרשתות ריקות לחלוטין.

הם ניסו שוב ושוב, ובכל פעם העלו חרס. "מה זאת?" השתוממו איש אל רעהו, "להיכן נעלמו רבבות הדגים?"

אולם לאיש מהם לא הייתה תשובה. המים הצלולים היו נקיים מדגים, מכל סוג שהוא, סמוך לחוף וגם בעומק הים.

ובמטבח ארמונו של מלך תונים, תאנייה ואנייה.

העלון לרפואת והצלחת אלעזר אלקיים וכל משפחתו ישלם ה' פעולם אמן

הודעות מרכז "Shofar for peace" פתוח בימים: א - ה פלא... 052-5079555
 לוח שנה
 לידיעת הציבור אפשר לרכוש לוח שנה בעלות 15 ש"ח.
 כמו כן אפשר לרכוש לוח שנה בצורת טבלה על דפים בגודל A4 בעלות 10 ש"ח.
 הרכישה אצל יובל פרטובי פל... 0505919251

מנויים: לקבלת העלון חנים במייל מידי שבוע שלח את המייל שלך למייל: SVISSA8@GMAIL.COM

photo netzp & more ltd

"כי תצא למלחמה... וראית בשביה אשת יפת תואר"

כל מי שנושא יפת תואר יוצא ממנו בן סורר ומורה שכן כתוב בדוד על שחמד את מעכה בת תלמי מלך גשור בצאתו למלחמה יצא ממנו אבשלום שבקש להורגו ועל ידו נהרגו כמה רבבות, ועשה מחלוקת בישראל, רבי יוסי אומר וכי מפני שאכל בן סורר ומורה חצי ליטרה בשר ושתה חצי לוג יין חי אמרה תורה יצא לבית דין ויסקל. אלא הגיעה תורה לסוף דעתו של בן סורר ומורה שסופו לגמור נכסי אביו עם חבריו שאכל ושתה עמדם. ומבקש לימודו ואינו מוצא, ויוצא לפרשת דרכים והורג ומלטם את הבריות. ואמרה תורה ימות זכאי ואל ימות חייב. למדנו שעבירה גוררת עבירה ומצוה גוררת מצוה.

וכתב בעל הפתוחי חותם רבי יעקב אבוחצירא צוק"ל כי תצא למלחמה על אויבך הוא יצר הרע שאין אויב יותר ממנו ותדע באיזה כלי תהיה נלחם עמו הם הרמוזים במלת תצא.

תצא - תפילין ציצית אות ברית ושבת.

תצא - תפילה צדקה אור היא תורה.

תצא - תענית צדקה אור על דרך צום קול ממוק.

"שלוז" תשלוח את האם"

מצוה זו ומצות אותו ואת בנו לא תשחטו ביום אחד הטעם בשניהם לבלתי היות לנו לב אכזרי ולא מרחם וכן שלא נעקור את אותו המין. וכן להזהיר שלא ישחוט או יקח הבן בעיני האם כי יש לבהמות דאגה גדולה בזה ואין הפרש בין דאגת האדם לדאגת הבהמות על בניהם ולא נתנו המצוות אלא לצרף בהם את הבריות שאין התועלת במצוה לקב"ה אבל התועלת היא לאדם עצמו למנוע ממנו נזק או אמונה רעה או

מידה מגונה או לזכור ניסים ונפלאות הבורא וזהו שלא נתנו המצוות אלא לצרף בהם את הבריות.

"כי תדור נדר"

בעון נדרים מתים אשתו ובניו של אדם שכתוב והיה בך חטא לשון חסרון שע"י איחור הנדר יחסר ממנו אשתו שהיא כגופו או זרעו שהוא גם כן חלק ממנו ואם רואה אדם שנכסיו מצומצמים יעשה מהם צדקה ועוד אמרו מלח ממון חסר. אבל לפי שחביב על האדם ממנו ואין נוח להוציאו לזה באה הסברה להתחכם לנדור נדר לה' שבוזה יהיה לו נוח הרצון לתת מנכסיו, ולכן "מוצא שפתיך תשמור" פירוש תמתין מלהוציא הנדר מפ"ך עד שתוכל לעשות כלומר לקיים הנדר אז תידור ותקיים הנדר סמוך לנדרך.

"והיה ביום הנזילו את בניו"

"והיה ביום הנחילו את בניו" - איזהו רכוש בר קיימא, שאדם מנחיל לבניו? "את אשר יהיה לו", הרכוש שעמל עליו בעצמו, ובא לו מיגיע כפיו ואילו רכוש שנצבר בדרכים לא כשרות, עליו נאמר: "עושה עושר ולא במשפט, בחצי ימיו יעזבנו".

"וכי יהיה באיש זוטא משפט מות והומת ותלית אותו על עץ"

אמרו רבותינו בתלמוד עשרה דברים נבראו בעולם, ומיתה קשה מכולם, וצדקה מצלת מן המיתה שנאמר "וצדקה תציל ממות".

וזהו שאמר הכתוב: "וכי יהיה באיש חטא משפט מות והומת, ותלית אותו על עץ", אם רואים אדם שנגזר עליו מיתה ולא היתה לו זכות שהגינה עליו, אלא אותו אדם מת, תתלה זאת "על עץ", כלומר שלא נתן צדקה ולא תמך בידי תלמידי חכמים, כי "עץ חיים היא למחזיקים בה".

הלכות תולדות

הלכות מלאכת ישראל הנעשית על ידי גוי בשבת בקבלנות

ההלכות מספר "הלכה ברורה" להרה"ג דוד יוסף שליט"א

שוכר את הגוי למלאכה למשך זמן ארוך

בג. השוכר את הגוי לעשות עבורו מלאכה מסויימת למשך תקופה ארוכה, כגון ששכרו למשך שנה או שנתיים לתפור לו בגדים, או לכתוב לו אנרות, ואין היהודי מחשב עם הגוי שכרו עבור עבודת יום יום, ואינו מקפיד עם הגוי אם לא יעבוד בשבת, ומשלם היהודי לגוי שכרו עבור תקופת עבודתו, לדעת כמה פוסקים יש להקל בזה אפילו אם היה הגוי עושה המלאכה בשבת, מפני שבכל כיוצא בזה נחשב הדבר שעושה הגוי המלאכה בשבת על דעת עצמו ולטובת עצמו.

ויש מחמירים בדין הנ"ל, שהרי אם לא יעבוד הגוי ביום השבת מפסיד היהודי את עבודת אותו היום, ונמצא שהיהודי נהנה ומרויח ממלאכת הגוי בשבת, ורק אם הוא באופן ששכר את הגוי לעשות לו מלאכה מסויימת בכל זמן שיצטרך היהודי לאותה מלאכה, וכשאינו צריך לאותה מלאכה אין הגוי צריך לעבוד כלל יש להקל, מפני שבוזה אין היהודי מרויח ממלאכת הגוי בשבת, שהרי יכול הגוי לעשות המלאכה בימות החול. ונכון לחוש לדבריהם להחמיר בזה.

ואף במקום שמותר לשכור את הגוי לעשות עבורו מלאכה מסויימת למשך תקופה ארוכה, אין להקל בזה אלא כשהיה הגוי עושה המלאכה בביתו וברשותו, אבל אם היה עושה המלאכה בבית היהודי, אין להקל.

בד. השוכר את הגוי לעשות עבורו מלאכה מסויימת בקבלנות למשך תקופה מסויימת, ויכול הגוי להספיק לעשותה בימות החול, אלא שכדי לסיים מלאכתו בימות החול יצטרך לדהוק עצמו ולעבוד גם בלילות, יש להקל.

וכן אם שכר את הגוי לעשות עבורו מלאכה מסויימת, וקבע עמו שיעבוד ששה ימים בשבוע, ויכול הגוי לעשות המלאכה בימות החול, באופן שיעבוד ביום ראשון, שהוא יום החופש המקובל בארצות הגוים, ורצה הגוי לעבוד בשבת במקום ביום ראשון, יש להקל.

בה. בדין האמור לעיל (סעיפים בג-כד) שיש להקל באופנים מסויימים כששוכר את הגוי לעשות עבורו מלאכה למשך זמן ממושך כגון שנה או שנתיים, היינו דוקא כששכר את הגוי לעשות עבורו מלאכה מסויימת, כגון לתפור לו בגדים או לכתוב לו אנרות, אבל אם שכר את הגוי לעשות לו כל המלאכות שיצטרך במשך תקופה מסויימת, יש להחמיר שלא יעשה הגוי עבורו מלאכה בשבת.

וישנם עוד כמה פרטי דינים לענין קבלנות השייכים לנושאים הנ"ל כגון, כגון אם צריך שיקבע עם הגוי שישלם שכרו, ואם מותר למסור לו המלאכה סמוך לשבת, ויבוארו בס"ד להלן (סימן רמז וסימן רנב וסימן שז). ובכל הדינים המבוארים לעיל שיש להקל בהם, היינו דוקא באופן שאינו אומר לגוי שיעבוד בשבת, אלא הגוי עושה כן על דעת עצמו.

ליל תולדות

נסעי וחזר

כאשר הרב יעקב ברלין השיא את בתו הצעירה, העניק לה נדוניה מכובדת. הונג הצעיר עדיין לא נזקק לבסת, ולכן הפקיד הרב את דמי הנדוניה בידו עשיר מפוסקס, שהתגורר בעיר אחרת. עברו הימים ונפוצה שמועה שהעשיר אינו מחזיר את הפיקדונות, וככל הנראה מצבו קשה. החליטו בני-המשפחה שיש לשלוח את הרב בהשאי אל העשיר, כדי להציל את הבסת. עברו כמה ימים והרב חזר. הכול תלו בו עיניים בציפייה, והוא סיפר בנחת: "הגעתי לעיר והתחלתי לחקור על מצבו של העשיר. התברר לי כי אכן ירד מנכסיו ואיבד את כל רכושו. במצב כזה אסור היה לי לראותו, כדי שלא לעבור על האיסור 'לא תהיה לו בנושה'. הורתי אפוא מיד הביתה".